СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК
UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL Ч. 245. Джерзи Ситі, Н. Дж., четвер, 20 жовтня 1932. VOL. XL. No. 245. Jersey City, N. J., Thursday, October 20, 1932. THREE CENTS.

ГУВЕР УРАТУВАВ АМЕРИКУ ВІД КАТАСТРОФИ, КАЖЕ СТИМСОН.

НЮ ЙОРК. — Генри Стимсон, секретар стейту, підчеркнув у своїй промові, виголошеній в „Нешенел Ріпобликен Клоб", що президент Гувер виратував минулої зими американські банки, асекураційні компанії й позичково-будівельні товариства від фінансової руїни. Вся кредитова система була загрожена, говорив Стимсон. А коли би демократи прийшли до влади, то знову край готов опинитися перед подібною катастрофою через інфляцію.

АТЕЇСТИ ПРОТИ КАТОЛИЦЬКОГО БОГОСЛУЖЕННЯ.

НЮ ЙОРК. — Чарлз Смит, президент Американського товариства для поширення атеїзму, вислав до говернора Рузвелта і мейора Мек Кі, письма, в яких протестує проти того, щоби вживати „106 Інфентрі Арморі" в Брукліні на католицьке богослуження. Атеїсти теж заявили, що будуть старатися дістати судовий наказ, який заборонить католикам влаштовувати в тій галі кулачні змагання на дохід католицьких сестер. Вони кажуть, що військові закони стейту забороняють уживати військових саль для релігійних і політичних цілей.

КЕЙПОН НЕ ПІДДАЄТЬСЯ.

АТЛАНТА (Джорджія). — Шікаґовський ватажок бандитів, Ал Кейпон, далі старається за всяку ціну видобутися з тюрми, куди його запаковано на 10 літ за неплачення доходового податку. Вже добився нового переслухання в суді.

ПАРКУВАННЯ В ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бінґем впав на такий помисл, щоби дістати допомогу безробітним з Дистрикт Колюмбія:

Дораджує побирати за „паркування" (постій) автомобілів у секції, де є найбільший рух, по центови за одну минуту і 5 центів вступного, без огляду на час паркування. Безробітні мали би доглядати, щоби гроші були стягнені.

ЗА „УМОВЕ РОЗЗБРОЄННЯ".

НЮ ЙОРК. — Д-р Мері Е. Вулі, президентка „Мавнт Голіок Каледж" і делеґатка на міжнародню конференцію роззброєння в Женеві, говорила про наради цеї конференції підчас чаю, влаштованого в її честь заходами „Нешенел Коміті он ди Коз енд Кюр оф Вор".

Президент Гувер поставив ясну програму, щоби зменшити зброєння на одну третину. І конференція намагалась осягнути щось реального. Наразі вона осягнула багато, але тільки під моральним оглядом. Бо ще ніколи публична опінія не була так сильно змобілізована проти зброєння, як тепер. А це вже поступ. Бо заки прийде до дійсного обеззброєння, то треба в першу чергу дійти до „роззброєння в розумі".

Тої промови слухали яких 1,000 жінок.

ЖЕРТВУЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — Маєток Джана Менінґа Вен Гюзена, відомого фабриканта ковнірців, який виносить $1,622,839, призначено тестаментом на наукові цілі.

НЕСПОКОЇ НА РЕЛІГІЙНІМ ТЛІ.

МЕКСІКО СІТИ. — Побоюються в стейті Халіско нових релігійних заворушень, тому вислано зі столиці полк піхоти стейтови на підмогу. Останньої неділі поліція здушила релігійний бунт.

НЕМА ГРОШЕЙ НА БОРОТЬБУ З ПРОКАЗОЮ.

НЮ ЙОРК. — Пері Борджес, президент Фундації Леонарда Вуда для боротьби з проказою, каже, що та хороба шириться на Филипинах і в інших частях світа, але нема фондів, щоби перевести досліди, як її лічити.

ВЗИВАЄ РОБІТНИКІВ НЕ ГОЛОСУВАТИ НА ГУВЕРА.

КЛІВЛЕНД. — Сенатор Джордж Норис взиває робітництво, щоби не голосувало на Гувера, бо президент намагався перешкодити ухвалі закона проти судових заказів (анті-інджонкшен бил).

ЗАКИДАЄ ВОКЕРОВИ ЛІНИВСТВО И НЕСЕРІОЗНІСТЬ.

НЮ ЙОРК. — Не треба бути здібним, щоби бути чесним і пильним, каже Люї Павндс, републиканський кандидат на мейора. І з того боку закидає Вокерови, що це він загнав місто в страшні довги, бо господарив без серіозного пляну і не виконував своїх обовязків.

ЗВАЛЮЄ ВИНУ НА ПРОГИБІЦІЮ.

ШІКАҐО. — Говернор Річі з Меріленд, обговорюючи депресію на демократичнім лончі, заявив, що прогибіція спричинила високі податки і безробіття.

ЗА СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ТИКЕТ.

СКЕНЕКТЕДИ. — Професор Ірл Коминс радить републиканцям і демократам голосувати на соціялістичних кандидатів, коли хочуть, щоби громадянство мало контролю над державною машиною, а не богачі.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО.

В четвер вечером в годині 6:05 зі стації WNYC, 570 кс., знову буде грати український ансамбль під управою Михайла Вдовяка.

В неділю, дня 23 жовтня, в годині 9. рано, зі стації WOV буде надана програма п. н. „Волинь". Попри відчит по українськи й англійськи про Волинь Українська Народня Орхестра під управою Зазулевича (Волинця) виповнить музичну програму.

ТЕМПЕРАТУРА СОНЯШНИХ ПЛЯМ.

За обчисленнями Е. Петіта і С. Ніхользона сонішні плями мають 4,750 ступнів абсолютної температури; зате температура світячої поверхні сонця (фотосфери) є 5,955 абсолютних ступнів. Але з цих обчислень не смієmo заключати, що промінювання сонця слабне в часах, коли на сонці дуже багато плям, і що тимсамим температура на землі повинна тоді бути нижча. Здається, що вкупі з побільшенням скількости соняшних плям у деяких роках іде рівночасне підвищення температури „незаплямленої" поверхні сонця, яке вирівнює страти промінювання, що їх спричинюють плями сонця.

СКАНДАЛ З ОФІЦІЯЛЬНОЮ ГРАМАТИКОЮ.

Кілька місяців тому вийшла в Парижі „Граматика Французької Академії", що мала незвичайний книгарський успіх. Усі кинулися за офіціяльною граматикою, виданою під покровом 40 безсмертних, щоби знати, як правильно писати. Тимчасом почалась у буденній пресі та журналах гостра критика цієї граматики, підписана фахівцями. Виявилося, що автором граматики був один з професорів, котрий написав її на дорученння спеціяльної редакційної колеґії „Французької Академії", але, як він стверджував пізніше у пресі, панове безсмертні, нефахівці поробили там ріжні поправки і нароббили багато помилок. Тепер із доручення Французької Академії" всю решту накладу граматики сконфіскували.

САМОПІЗНАННЯ.

На конгресі психольоґів у Копенгагені мав прецікавий реферат проф. В. Вольф про свої нові досліди над самопізнанням людини. Він доказував, що кожний з нас має мінімальні дані на те, щоби пізнати себе. Переведений ним експеримент був такого роду: ріжні особи повторяли той самий текст; відтак голос їх, схоплений на грамофонові плити, пізнавали заінтересовані. Мало хто пізнав власний голос. Таксамо не пізнавали люди своєї фотоґрафії, коли розрізали її на половини.

СПРАВЖНІЙ КОРДОН.

Радянська влада рішила на прикордонній смузі, що межує з Польщею, де найчастіше втікають радянські громадяни на чужину, завести кільчастий дріт.

СВЯТИНЯ ЕРОСА.

В Атенах відкрив якийсь молодий грецький археольоґ святиню Ероса, якої дослідники шукали віддавна. Саме там стояла славна Праксителева статуя Афродити.

ХОЧУТЬ ВЕРНУТИСЯ, ЩОБ ЇХ ПОВІСИЛИ.

На домагання болгарського уряду в Югославії арештовано сорок болгарських політичних еміґрантів, яких відставлено до Болгарії. Дехто з них уже давно засуджений на смерть, а інші на тяжку вязничну кару. Всіх арештованих приняла болгарська поліція на кордоні й відправила відразу до вязниці. Лише двох бувших міністрів, Атанасова та Стоянова, яких також засуджено на смерть, поліція відмовилася приняти. Обидва вони домагалися арешту їх болгарською поліцією. Поліція каже, що впустить їх до Болгарії лише тоді, як їм буде дана амнестія.

МОСКВОФІЛЬСЬКА АВАНТУРА НА ЛЕМКІВЩИНІ ПЕРЕД СУДОМ.

Москвофіли з Криниці й околиці влаштували були з оркестрою „свято русской культури" в селі Злоцьким віддаленім 15 км. від Криниці (бо тамошний парох, о. Качмар, є Українцем), закопавши потім памятковий хрест на цвинтарі у Злоцьким. Хрест цей, посвячений православним батюшкою з Милика, хтось опісля викопав і закопав війтови зі Злоцького, Яценикови, який, як „русскій", зарядив вкопання хреста на цвинтарі, на його полі. Поліція з Мушини, під охороною якої москвофіли з чужих сіл хрест на цвинтарі вкопали, перевела після того арештування, а на днях відбулась у городськім суді у Мушині розправа проти селян зі Злоцького. Після переведеної розправи суддя Студентович засудив 12 людей на арешти від 14 до 30 днів, що вони зневажили могилу, якої під хрестом цілком не було. Від присуду зголошено відклик.

ПІМСТА ВЕРБЛЮДА.

Верблюди належать до найбільше мстивих звірят. Ось одна історія верблюдної пімсти. В одній єгипетській місцевости Єгиптянин мав верблюда, з яким незвичайно по звірськи обходився. Верблюд реагував зпочатку в той спосіб, що теж був нечемний супроти свойого господаря. Але одного дня верблюд зовсім змінився, став спокійний, не вважаючи на те, що Єгиптянин дальше поводився з ним так, як передше. І від того дня поведінка верблюда не змінилася вже на гірше.

Недавно цей Єгиптянин виїхав з верблюдом у пустиню. Коли не було його кілька днів по терміні повороту, занепокоєна рідня пішла шукати свойого батька в пустині. І коло одної оази побачили пошукувачі, як верблюд найспокійніше пасся, а недалеко біля нього лежав чоловік. Був це мертвий Єгиптянин, власник верблюда.

Виявилося, що в пустині верблюд вхопив зубами Єгиптянина з сідла, покусав та розтратував його на смерть.

САМОГУБСТВО З ПРИЧИНИ БЕЗРОБІТТЯ.

Цукорник із Ярослава, Фр. Заморек, кинувся під поїзд. Колеса відрізали йому руку й ногу, тому він згинув майже моментально. Оставив жінку та троє дітей. З причини нужди мусів Заморек зліквідувати свою цукорню і тому рішився покінчити з життям.

ПРИЗНАННЯ ДЛЯ ФЕДОРА ЕМЦЯ.

Недавно і Львів мав нагоду бачити деякі праці нашого славного різьбаря, що від 1931 р. працює в Берліні. Не тільки загал, але й фахова преса належно оцінила талановитого мистця. Немов у підтвердження тої оцінки здобув Федір Емець на початку серпня найкраще признання, про яке може тільки мріяти молодий різьбар. Випадково побачив одну з його праць славновісний професор д-р Гуго Ледерер. Він запропонував нашому землякови стати його асистентом. Ледерер, 60-літний мистець, є одним з найбільших сучасних авторитетів на полі різьбарства, дійсний член Державної Академії Мистецтв у Берліні. Прусія, Баварія і Швеція наділили його найвищими відзнаками.

ЩЕ ОДИН „СОКІЛ" РОЗВЯЗАНИЙ.

Борщівське староство розвязало знов одно товариство „Сокіл", а саме в селі Пилипче, борщівського повіту. Товариство це було одно з найдіяльніших в повіті. Цікаво, що староство не подало причини, через яку розвязало „Сокіл" у Пилипчу.

ВБИВСТВО.

На дорозі між Ставчанами та Любінем Реликим (пов. Городок) невислідженi бандити вбили 29-літнього господаря з Комарна, Ів. Гірного, який їхав до Львова продавати домашню птицю. Трупа Гірного знайшли селяни на дорозі біля воза.

В ЯКИХ СТОРОНАХ НАЙБІЛЬШЕ ГЛЬОБТРАТЕРІВ.

До Оломуцу вернувся недавно один мандрівник, що обійшов довкруги Середземне море. На сторінках місцевих газет розказує він, що довкруги Середземного моря можна зустрінути людей, котрі вже десять літ не переривають своєї мандрівки. Ті люди не вміють уже призвичаїтися до порядного, упрядкованого життя. Королем глъобтратерів може бути сімдесять-літний ліяр із Люксембурґу, який уже цілих тридцять літ перебуває на мандрівці. Заробляє він на прожиток лікуванням. Багато глъобтратерів мандрують не тільки тому, що спонукує їх до цього авантурнича жилка: пхає їх мандрувати нужда.

ІНДІСЬКА ДІВЧИНКА ГЕНІЯЛЬНОЮ ШАХІСТКОЮ.

У Лондоні відбувається шаховий міжнародний турнір, в якому бере між іншими участь також молоденька Індійка Фатіма Гіят Кан. Почала вона грати в шахи щойно кілька місяців перед турніром, але швидко виявила такі небуденні здібности до цеї гри, що знаймі намовили її зголоситися до змагань. Фатіма є пістункою дітей в одної з англійських родин у Лондоні. Має вона виглядн на одно з найперших місць у турнірі.

ЛЬВІВ МАВ ГАРНОГО СИНДИКА.

Арештували синдика громади міста Львова, адвоката Поселя, що він парцелюючи Кривчич. Уже досі слідство виявило, що він до спілки з іншими продавав двічі ті самі парцелі.

АНГЛІЯ ЗРИВАЄ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР З РАДЯНСЬКОЮ РОСІЄЮ.

КАНАДА И АВСТРАЛІЯ ВИСТУПИЛИ РІШУЧО ПРОТИ РАДЯНСЬКОГО „ДОМПІНҐУ".

ЛОНДОН (Англія). — Після тримісячних вакацій парлямент розпочав знову свої засідання. На першому засіданню міністер кольоній, Томас, заявив, що англійський уряд післав російському урядови повідомлення, що за шість місяців торговельний договір між Англією та Росією буде уневажнений. Договір вимагає, щоб про таке рішення одна сторона повідомляла другу шість місяців наперед.

Англійсько-російський торговельний договір зобовязував Англію ставитися до Росії якнайбільше прихильно. На підставі цього договору Англія широко пособляла кредитами тим торговельним фірмам, що вели з Росією торговлю на кредит. З другої сторони, Росія закидала Англію своїми сирими виробами, які продавала „за всяку ціну", часто значно дешевше від вартости їх добування. Рішення зірвати договір з большевиками приняв англійський уряд на підставі договору метрополії зі своїми кольоніями та домініями, який вироблено в Отаві. Відповідно до цього договору вся Велико-Британська Імперія творить один економічно-торговельний фронт супроти інших держав.

На конференції в Отаві Австралія та Канада різко виступали проти того, що метрополія має торговельний договір з большевиками, які при помочі примусової праці кидають на міжнародні ринки ріжні сирівці по дуже низьких цінах. Цей комуністично-російський домпінґ відбився тяжко на внутро-імперській торговлі Канади та Австралії.

ЗАВОРУШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ У СТОЛИЦІ АНГЛІЇ.

ЛОНДОН (Англія). — Поліція витратила шість годин на те, щоби втихомирити кілька тисяч безробітних Лондону, які старалися дістатись до будинку „Лондон Кавнті Кавнсил". Цей будинок знаходиться недалеко парляменту, тому здавалося, що безробітні ломляться до парляменту, який щойно почав свої засідання по вакаціях.

Поліція почала розганяти демонстрантів після того, як хтось із натовпу розбив кілька вікон найближчих крамниць. Три полісмени та кількадесять демонстрантів досить поважно покалічені. Демонстранти місцями робили на вулицях барикади.

ФРАНЦУСЬКО-ЕСПАНСЬКА ДРУЖБА.

МАДРИД (Еспанія). — Французький премієр-міністер Еріо має приїхати сюди 31 жовтня, щоби зложити візиту републиканському урядови. В поінформованих колах кажуть, що внаслідок цієї поїздки між Францією та Еспанією прийде до тіснішого порозуміння, яке готово привести до оборонного союза між цими державами.

Еріо тепер шукає нових союзників Франції на випадок конфлікту з Німеччиною й Італією. Коли би прийшло до союза з Еспанією, то Франція мала6 значну підтримку супроти Німеччини, а також перехід еспанської фльоти на Середземному морю на сторону Франції дав би можливість Франції погодитися тепер на тримання на Середземному морю своєї фльоти, рівної з італійською.

ЩЕ ОДИН ДИКТАТОР.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Соціялістична преса вказує на те, що канцлер Австрії, Енгельберт Дольфус, готовиться стати диктатором. Він уже почав видавати декрети на підставі законів воєнного часу. Начальника фашистівської воєнної організації „Гаймвер", мейора Еміля Фея, він порадив президентови республики призначити міністром публичного безпеченства.

Фей почав своє урядування від того, що всім, крім фашистів, заборонив публичні віча та демонстрації на вулицях міста.

ЖЕРТВИ ЗАЛІЗНИЧОЇ КАТАСТРОФИ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Біля Тимішвару сколася велика залізнича катастрофа. На повному бігу вискочив із шин пасажирсько-почтовий потяг. Дотепер начислюють 24 жертви катастрофи, а 7 знаходяться при смерти в шпиталю.

Більшість трупів покалічені до непізнання. Причиною катастрофи була несправність зворотниці, яка пустила потяг на бічний шлях.

КРІЗА В ФІНСЬКОМУ УРЯДІ.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС (Фінляндія). — Два міністри подалися до димісії яко протест проти того, що уряд не згодився випустити з вязниці лідера фашистів, генерала Валенікса, який виконує голодовий страйк. Він уже так ослаб, що його на ношах перенесено з вязниці до шпиталю.

АРЕШТУВАЛИ ЛІДЕРА НАЦІОНАЛІСТІВ.

БРЕСЛЯВ (Німеччина). — Арештовано лідера воєнної організації гітлерівців у середущім Шлеську, фон Оберніца. Влада обвинувачує його в організації низки терористичних актів проти противників фашизму.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association. Inc

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES;		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗОЛОТО і СЕНТИМЕНТ.

Загально стверджують, що президент Гувер зробив у виголошених досі передвиборчих промовах одну помилку, а це тоді, коли згадав, як він ратував доляра, чи там американську золоту резерву. Банкирам не подобалося це тому, що такі промови шкодять спекуляції, а звичайні люди назагал не звернули на це ніякої уваги. Значиться, справа ратунку золота не зробила президентови Гуверови виборчої прислуги. Будьщобудь, дивне явище.

Та ще дивнішим стане те, що найбільше враження викликав президент Гувер тоді, коли торкнувся у своїх промовах таких хвиль у своїм життю, коли він жив у недостатках, коли боровся і власними силами вибивався на верх. І те, що він доказував, що саме він був проти визискування кулів в африканських майнах, стягнуло на його сторону більше прихильників, ніж теоризування про забезпечення робітників. Ті прості моменти, якими президент Гувер виказував, що він знає людську нужду і її відчуває, стали тим товчком, з якого зачався певний зворот до Гувера. Не рішила тут Гуверова соціяльна програма, яка для безробітного робітництва й збанкротованого фармерства не є ще вистарчаючою, а відчуття, що людина, яка відчуває нужду, буде змушена вкінці взятися за таку програму, яка ту нужду зліквідує.

Чи воно так станеться, це інша справа. Тут ходить тільки про те, що широким масам уже надоїла ця суха бюрократична машина, яка все обертається біля процентів і золота. Люди бажали би бачити у проводі нації дійсну живу людину, а не сторожа зложеного у Федерал Різерв золота, чи там банкирів і промислових магнатів. Кождий розуміє, що в проводі держави треба мати людей, котрі розумілись би добре на світовій політиці та на світовій і домашній господарці, що дбалиб про здобуття світових ринків і про розвій промислу чи хліборобства. Але народні маси відчувають інстинктовно, що й найкраще знання таких справ не вийде загалови на користь, коли їх не вирішуватимуть люди, що відчувають глибоко терпіння тих міліонів, які не знаходять дуже часто забезпечення життя навіть у добрих життєвих умовинах. І тому навіть та одробина, якою президент Гувер відкрив своє серце, зробила своє. Вона не тільки знайшла щирий відгомін, але направила той промах, який поповнив Гувер, виставляючи свої заслуги в ратуванню золота.

Видно, що люди таки більш заінтересовані душею Гувера, ніж золотом, яке він бажав заховати.

PETITION TO THE LEAGUE OF NATIONS

CONCERNING THE UKRAINIAN MINORITY IN POLAND

and the question of the establishment of an autonomous regime in the territory known as Eastern Galicia.

Signed by the following Members of the British Parliament and other persons:

Rev. James Barr, M.A., B.D., Ex-M.P.
Mr. W. G. Cove, M.P.
Mr. G. Daggar, M.P.
Mr. Rhys J. Davies, M. P.
The Right Hon. Lord Dickinson, K.B.E., P.C., J.P.
Mr. Charles Duncan, J.P., M.P.
Mr. D. R. Grenfell, J.P., M.P.
Mr. Tom Griffiths, M.P.
The Right Hon. John W. Hills, P.C., M.P.
Lt. Col. Cecil L'Estrange Malone, Ex-M.P.
Mr. Fred Llewellyn Jones, M.P.
Mr. Gordon Macdonald, M.P.
Dr. J. H. Morris Jones, M.C., J.P., M.P.
The Right Hon. Lord Noel-Buxton, P.C.
Colonel The Right Hon. Josiah C. Wedgwood, P.C., D.S.O., J.P., M.P.

London, 30th September, 1932.

NOTE: Enclosed herewith is a copy of a petition concerning the Ukrainian Minority in Poland and the question of the establishment of an autonomous regime in the territory known as Eastern Galicia. This petition has been submitted to the League of Nations by the persons whose names are shown thereon.

The signatories include British Members of Parliament of all parties — Conservative, Liberal and Labour — some of whom also signed a previous petition on the Ukrainian question which was considered by the Council of the League of Nations in January, 1932, and other persons who have closely followed Minority questions.

This petition is of the highest importance. It raises fundamental issues concerning certain frontier lines in Eastern Europe and the conditions under which those frontier lines were delineated after the War. The petitioners allege that the condition laid down by the Conference of Ambassadors of 1923, under which Poland was only allowed to remain in occupation of Eastern Galicia, provided that she gave autonomy to that territory, has not been implemented.

* * *

To the Secretary-General,
The League of Nations,
GENEVA.

Sir,

In accordance with the provisions of the Treaty between the British Empire, France, Italy, Japan, the United States of America and Poland, which was signed at Versailles on June 28th, 1919, and came into force on January 10th, 1920, and the various resolutions which have subsequently been adopted by the Council of the League of Nations concerning the treatment of Minorities and the submission of petitions, we beg to forward the following petition concerning the Ukrainian Minority in Poland.

The territory of Eastern Galicia, the homeland of the Ukrainians, was only included within the Polish State as a result of definite undertakings entered into by the Polish Government, which have not been carried out.

Eastern Galicia could not have been included within a Poland erected in accordance with President Wilson's thirteenth point that "an independent Polish State should be erected which should include the territories inhabited by indisputably Polish populations."

The British delegation at the Paris Peace Conference, feeling strongly the necessity of securing a free expression of the will of these border peoples, put forward the view that sooner or later the Ukrainians must be given a real opportunity for self-determination.

Circumstances placed Poland in possession of Eastern Galicia and the Allied and Associated Powers were presented with the fait accompli of Polish occupation.

In spite of strong protests from the British delegation, the Supreme Council on June 25th, 1919, permitted the Poles to occupy Eastern Galicia in the military sense, whilst, however, reserving to this area the right of self-determination.

The British suggestion that a High Commissioner should at the same time be appointed by the Allies to safeguagd Ukrainian interests was rejected.

The decision of the Supreme Council was as follows:

"In order to safeguard the persons and property of the peaceful population of East Galicia against the dangers to which they are exposed by Bolshevik bands, the Supreme Council of the Allied and Associated Powers has decided to authorise the forces of the Polish Republic to pursue their operations as far as the River Zbrucz. This authorisation does not in any way prejudge the decisions that the Supreme Council may take ultimately to regulate the political status of Galicia."

The decision was conveyed to the Ukrainian Delegation in the following form on July 11th, 1919:

"Following up the communication of June 25th, relating to East Galicia, the Secretary-General of the Peace Conference has the honour to inform the President of the Ukrainian Delegation that the Supreme Council of the Allied and Associated Powers has made the following decision:

"The Polish Government will be authorised to establish civil government in Eastern Galicia after having concluded with the Allied and Associated Powers, an agreement of which the clauses shall, as far as possible, safeguard the autonomy of the territory as well as the political, religious and personal liberty of the inhabitants.

"This agreement will rest on the right of self-determination which in the last resort the inhabitants of East Galicia will exercise as to their political allegiance; the time when this right shall be exercised shall be fixed by the Allied and Associated Powers or by the body to which they may delegate this power."

Paris, July 11th, 1919.

A Statute which would have given a mandate over Eastern Galicia to Poland for only twenty-five years with a considerable measure of Home Rule and a provision that at the end of that time the League of Nations should consider the whole question afresh, was agreed to by the Paris Conference on November 25th, 1919, but, on French initiative, was shelved on December 22nd, 1919.

On March 15th, 1923, the Conference of Ambassadors at Paris decided to recognise as the frontier of Poland towards the East, a line which assigned Eastern Galicia to the Polish Government subject to certain very definite limitations and safeguards. The preamble to this decision contains the following provision:

"Whereas it is recognised by Poland, that as far as the Eastern part of Galicia is concerned, the ethnographical conditions necessitate an autonomous regime."

The conditions under which Eastern Galicia was placed under Polish sovereignty were emphasised by Mr. Bonar Law, then Prime Minister of Great Britain, when on March 20th, 1923, in the British House of Commons, he said in reply to Sir John Simon who asked for details concerning the decision of the Conference of Ambassadors:

"The conditions are that Poland, which has been in occupation of the country for three or four years, has recognised that the ethnographical conditions make autonomy necessary in that region."

More than nine years have elapsed since the decision given by the Conference of Ambassadors. There is no Home Rule in Eastern Galicia. The Polish Government have made no effort whatever to honour their signature to the decision, by fulfilling the obligation which was the condition under which the Allied and Associated Powers accepted the inclusion of Eastern Galicia within the Polish frontiers.

Many petitions have been brought before the League of Nations concerning the treatment of the Ukrainian Minority in Poland and have been considered.

The first condition of receivability contained in the Resolution adopted by the Council of the League of Nations on September 5th, 1923, under Clause I (a) lays down that petitions must have in view the protection of Minorities in accordance with the Treaties.

It is contended that one of the principal Treaty Rights of the Ukrainian Minority is that of autonomy as laid down in the decision of the Conference of Ambassadors of March 15th, 1923.

It is submitted that this decision is the juridical basis of the Galician frontiers of Poland.

But if it is now assumed that the Decision of the Conference of Ambassadors of March 15th, 1923, does not impose in the Polish Government the necessity of granting Home Rule to the Ukrainians then the whole juridical position of Eastern Galicia becomes exceedingly ambiguous.

We respectfully submit that, under the Treaties which have been solemnly entered into by the Powers concerned, the Ukrainian Minority in Eastern Galicia are entitled to an examination of their right to autonomy.

We further submit that the Council of the League of Nations might consider the question as to whether this matter should not be referred to the Permanent Court of Interhational Justice under Article 12 of the Treaty of June 28th, 1919, or otherwise.

The question which might be submitted to the Permanent Court of International Justice could be framed on the following lines:

"Whether the Polish Government has carried out the intention contained in the decision of the Conference of Ambassadors of March 15th, 1923, concerning the establishment of an autonomous regime in the territory known as Eastern Galicia."

(Sined) **James Barr; W. G. Cove; G. Daggar; Rhys J. Davies; Dickinson; Charles Duncan; D. R. Grenfell; Tom Griffiths; John W. Hills; Cecil L'Estrange Malone; Fred. Llewellyn Jones; Gordon Macdonald; J. H. Morris Jones; Noel-Buxton; Josiah C. Wedgwood.**

Володимир Левицький.

ОСТАННІЙ АКТ ТРАҐЕДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ (УГА)

(З моїх споминів про 2 курінь, 8 бриґади, III корпусу, після його відвороту з Київа у вересні 1919 р.).

(7)

Селяни збурені до краю і заявляють отверто, що таке положення не може довго тревати. Знов хвилюється Україна й ледви, чи надходяча зима, в часі якої звичайно тут все завмирає, здержить від нових перемін та подій. Наступ І. галицького Корпуса на місто Бердичів не вдався, бо частини змучені безперервними боями, яких досі стільки перейшли. Начальна Команда зажадала від командуючого „южним фронтом", якому ми тепер тактично підлягаємо, стягнути наші частини з фронту з причини перемучення. Та він вимовляється браком інших частин, які заступилиб це ліве крило.

14. XII. Забираю свої посвідки та виїжджаю з лічниці до постою своєї бриґади. В кишені ні сотика, то й на дорогу випрохав то тут, то там у добрих знайомих. Встидно — та що вдієш, коли голод не пан. Такий стан у кожного з нас, хто зданий лише на військовий пайок, який тепер мало виплачують, а дорожня неймовірна. Їду з четарем Семеном Олексишином та після важкої їзди прибуваємо в год. 1. в ночи до Гнівання, де ночуємо в канцелярії нашої інтендентури. В дорозі по стаціях доводилося стрічати жахливу дійсність — жертви тифу. В почекальнях та вільних кімнатах стацій, по ваґонах Червоного Хреста та інших холодних — лежать цілими десятками наші бідні хлопці в тифовій горячці. Кожний день приносить нові жертви цих героїв, бо опіка майже ніяка, коли брак лікарів та медичних засобів для поборення тифу. В Гніванню стрічаю коломийську „братію", а саме: поручника Юрченка та четаря Ол. Балицького, які недавно повернулися з денікінського полону з Дарниці. Оповідають свої пригоди славної виправи на Київ, яка так соромно закінчилася чорною зрадою денікінців.

15/XII. Підводою виїжджаю з Гніваня до с. Потоків (15. вер.), де тепер кватирує наш курінь. Дорогою переїжджаю через село Ворошилівку, якого дядьки стріляли колись до українських частин. Це звикли робити вони зі всіми військами, які відступали і були ослаблені. Ворошилівка — це велике село, замешкале неспокійним елементом; після упадку царизму та демобілізації вже революційних російських військ, проголосила себе самостійною т. з. „Ворошелевская Республика", як це на їхній печатці стояло. Ця „Республика" — не признавала нікого, як довго не було близько сильних військових частин. Населення має багацько зброї також із часів відвороту австро-німецьких відділів з України, які зазнали багацько горячого і болючого, в цих околицях. Ще й сьогодня гордо згадують дядьки, як „Германці та Венгерці" втікали швидко без зброї та награблених річей звідсілля. Минаю с. Рижавку, союзницю Ворошилівки, які виступають проти всіх відступаючих військ. В селі місцевий фільварок розібраний зовсім місцевими дядьками. Перед кількома днями приїхали були підводи наших частин, щоби забрати рештки дерева з фільварку для кухні. Однак місцеві дядьки не дали, мовляв, це наше „імения". Вечером прибуваю до села Потоків і заходжу до чет. Пл. Кнігиницького, теперішнього господаря курінної харчівні старшин. Стрічаю сот. Станиміра, який здивований моїм виздоровленням та поворотом.

16/XII. Наказом куріня приділено мене четовим у 5. сотні пор. п. Вовка. В цій сотні є також четовими командантами хорунжі Гречаник та Тремонич, добрі та славні хлопці.

17/XII. Сьогодня місцеві святкують, хоч це церковне свято св. Варвари. Замітне воно тим, що сьогодня вперве перед Різдвом Хр. варять кутю та бажають собі взаїмно дочекати Різдва.

18/XII. Нині Сави, якого також місцеві святкують.

19—22/XII. Відпочиваю після перебутих хоріб та приходжу поволі до сил, бо привітні хазяїни годують до сита українськимиварениками та борщем.

23/XII. Прийшов наказ нашим частинам відходити на південь у район Одеси. Денікінці відступають у паніці. Мобілізовані втікають домів, а офіцирня на південь під Одесу, бо тут земля під ними горить. Проворніші із них продираються швидше на південь доки ще час — крізь запілля обняте повстанцями. Ледви можна було сподіватися такого швидкого відходу змалілих та переляканих тепер денікінських відділів, які ще недавно були такі бундючні та безоглядні супроти нас. Безпощадна Немезіс мститься тепер їм кроваво за наш кровавий Київ. Сьогодня виходимо до м. Красного (15. вер.). Команда нашого Корпусу переходить до села Ярошенки, а її місце має заняти команда І. Корпусу, який уже стягнувся з большевицького фронту. В районі Одеси—Миколаєва обіцяють нам довший відпочинок, переформування та доповнення полоненими будьто з денікінського полону, будьто бувшими нашими полоненими з Італії, яких мають перевезти морем до Одеси. Наскільки це справдиться побачимо, бо тими полоненими дурять уже нас не перший раз, а все дасть їх Біг.

24/XII. Загальне положення погіршилося. Останки денікінців утікають спішно з Винниці. Осталася там тільки наша залога, і то невелика, бо все відходить на південь під Одесу. Доходять чутки, що місце Денікіна заняв ґен.-лейт. барон фон Вранґель, та це ледви чи здержить цілковитий розвал московських частин. Довкруги шумить від ріжних вісток, які стверджують, що денікінці конають. Большевики розбили Колчака на Сибірі, тож тепер кинули більші сили на Україну. Заняли Харків, Київ і інші українські міста, а червоні посуваються далі наперед. Наше населення Лівобережа бє останки денікінських частин, які за короткий час свого пробування дали почути московської нагайки та кнута. Незавидна доля жде нас, які проти своєї волі злучилися з таким союзником. Стрічаю молодшого тов. Евгена Недільського з Коломиї, що після перебутих хоріб виглядає дуже зле, а подерте вбрання заставляє сумніватися, чи це дійсно син директора коломийської ґімназії, Софрона. Такий жалюгідний вид представляє неодин стрілець та старшина Галицької Армії. Армія осталася без грошей, бо денікінці виплачують нашій начальній інтендантурі не точно та білетами по 1000 руб. т. з. „денікінками", яких ніхто з місцевих селян не хоче брати. Україна кипить, надходяча зима не здержить від більших потрясень. „Славний" отаман Волох, якого гол. от. Петлюра протеґував та висунув був проти полк. Болбочана, захопиз у „лен" цілу державну скарбницю та подався до червоних. Тепер помагає їм бити „білоґвардійщину", значить і українських повстанців. Ґрупа ґен. Павленка оперує над Дніпром, Махно бє денікінців біля Січеслава, а Ю. Тютюник в Уманщині. Повстанські загони підходять ближче наших частин та порозумiваються з ними про рухи відстуупаючих денікінців. Наш арт. 6. полк гостював у себе старшин з загону Тютюника в містечку Пикові.

25/XII. Через містечко Красне, де стоїмо вже кілька днів, переходять що дня наші відступаючі на південь частини. Всюди загальне невдоволення, ба навіть зневіра бере верх. Огірчення на — „союзників" велике. До наших частин, особливо по обозах, закрадається страшніший вид тифу ворог — дезерція. Стрільці втікають до знакомих господарів, де женяться, другі перебираться через Камянець Подільський домів. Наш відхід на південь під Одесу розвіяв надії та сподівання: через Київ до Львова, тож слабі характери почали зневірюватися. Рішуча постава та проворність деяких наших старшин не допускає до загальної дезерції по частинах запілля. Сьогодня у містечку ярмарок „базар" — тож зіхалося багацько народу. Кромі сільських продуктів годі щонебудь фабричного купити, бо його нізвідки тепер дістати. Багацько мороки є з грішми, яких намножилося ріжних видань, а селяни не всі хочуть брати. В цих околицях найбільший попит мають українські гривні німецького видання, однак їх мало в нас. Тепер треба мати ріжні сорти грошей, бо що повіт — то жадають інших. Великий попит є за „жидівками", цебто першим виданням українських грошей із жидівським написом, за які грубо платять. Добрий попит мають також „керенки" по 20 та 40 рублів. Під Одесою в обігу городські одеські рублі та чужа валюта. Над Дністром царські й австрійські, які мають попит попри польську боєву лінію. Доволі цінні „думські" рублі, бо їх мало випустило времение правительство. Біля Камянця були в ході українські карбованці петлюрівського видання та „аеропляни" з купонами. В німецьких кольоніях та під Одесою курсують добре „лопатки" по 50 карбованців. Найменше попиту мають „денікінки" по 1000 руб., які населення бере тільки під примусом, тому, що денікінці відступають. Большевицькі московські та червоні українські, між якими є богато фальсифікатів, бувають в обігу тільки з приходом червоних наїзників.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

MACHINERY, UNEMPLOYMENT AND GOVERNMENT.

I enjoy reading the articles in our paper and I think the people are taking an interest in the Ukrainian activities. Today, however, I would like to speak of a problem which touches not only the Ukrainian people, but other peoples as well.

I have in my mind unemployment.

Machinery had come to ease man's work. It increased work. It developed progressive industry.

It also brought with it a disease, one of the worst and dangerous ones, namely unemployment.

That disease is difficult to cure even though it has many remedies. Unless we do something immediately it will be beyond our control to remedy this terrible disease for it is a contagious disease.

For example: in a steel mill where before thousands of men were carrying steel to the furnace now there are a few hundred. Machinery does half of the work for them — three times as rapidly. It is more capable and efficient than the men.

What happened to those men that were not needed? Those men are now unemployed unless they have secured work,—which is very difficult to do.

Phonographs and radios have put many people out of work. Many musical professors who have paid large sums of money for their musical career are now out of work. This is due to the fact that musical machines such as used in theaters and movie houses can replace many musicians. It is a shame that people who have spent much money to learn music should be rejected by the theaters for a musical machine. Many musicians are now starving. Do you not think this is unfortunate and cruel?

Machinery has put thousands and thousands of people out of work. Machinery is one of the causes of unemployment. It is the factory owners who benefit by them but not the people. Then why does the government allow more and more machinery to be invented and patented? This is more than I can understand.

Mary Kusy,
Jersey City, N. J.

—o—

"LOS ANGELES COUNTY FAIR POMONA CALIF."

(Спостереження з одної з найбільших вистав у Каліфорнії).

Трицять миль на схід від міста Лос Анджелес, обвите навкруги синіми горами, розложилося в розкішнім положенню місточко Помона з маленькими оселями, числячи коло 50 тисяч жителів.

Вславлюється воно рік річно виставами овочевих продуктів, як також хову коней, худоби, дробу та безрог.

Яко головний трикутник цитринового (citrus) осередку, як "Sunkist", "La Verne" і "Pure Gold", і з оріхових назв "Diamond Payne" і "El Monte", прибирає більшої ваги, і тому такі вистави притягають десятки тисяч глядачів, які оцінюють вартість таких вистав, передаючи знання молодшому поколінню, яке вдосконалює агрономію та збогачує добробут краю.

Перший раз у життю приходилось мені звидіти таку виставу, а побачивши її, хочу поділитися своїми враженнями з читачами „Свободи".

На розкішній 186-акровій площі, під голубим небосклоном півтропікального підсоння, розложилась вистава, що вартує $10,000,000.

Кілька тижнів перед виставою, сотки фахових робітників укладали та удосконалювали ріжні пляни, щоби була всюди краса, техніка й овочеве богатство. На вежах величезного головного виставового будинку маяли барви стягів ріжних націй. На жаль, бракувало синьо-жовтого, який так був би відповідав красі голубого неба, дозріваючих цитрин та помаранчевих садів. Та я певний, що не довго прийдеться на це ждати, коли український прапор засяє і тут нарівні з прапорами інших народів.

Саму середину виставового будинку удекоровано в перську-аробську барву, а візантійська архитектура додавала краси, від якої очи не могли відерватись. Ріжнобарвні електричні світла доповнювали отсей пречудний образ. Вистава тревала від 16 до 25 вересня. Оглядали її 253 тисяч осіб.

Головний будинок ділився на дві части. В першій части виставлено продукти споживчих підприємств. Другу часть становили вистави овочевих товариств. Щодо першої части, то не мож сказати багато, бо кожний підприємець уложив свій крам, як знав, і такі самі вистави відбуваються й по інших містах.

Друга часть була далеко інтересніша.

На середині між першою і другою частю представлено збір з цілого повіту Лос Анджелес. В формі півколесового хреста мінився в ріжних барвах водограй, 25 стіп високий, який представляв богатство, здоровля та красу повіту, а по боках уставлено цвіти та деревця ріжних півтропічних ростин, а на підвищенню виділи сотки ріжнородних овочів, земних продуктів та ярин. Тут можна було зауважити вибагливий смак, красу та чудовий уклад цеї вистави.

Довкола цеї форми виднілили уклади городців, виконані спеціялістами, приватними підприємцями. Оглядаючи богатство краси городів, хідників, цвітів, деревець, бючих жерел і т. п., здавалося, що літами будувались отсі городи. Кожний город виглядав як справжній рай.

На схід від цих городів по боках на підвищенню видніли ріжні форми з помаранч, цитрин, оріхів, яблок, сливок, грушок, фіґ та інших овочів, уложені ріжними товариствами, за що вони одержали нагороди та похвали від суддів вистави.

Середина мала 4 відділи: а) хемія і нищення шкідників овочів та дерева; б) хов худоби, інспекція, лічення і санітарність; в) хов бджіл, бджільничий розвій, мід та користи з нього; г) основи агрикультури та спосіб провадження економічного життя під проводом агрикультурного університету в Каліфорнії.

Дальше на схід можна було бачити будки з ріжних повітів і красний уклад їхніх вистав, які також заслужили на нагороди. Місцями мож було бачити мід з цвітів помаранч (Orange Blossom Honey), який без домішок представляв барву прозору, жовто-зеленковату. (Хто би тим інтересувався, то я можу післати йому на спробу). Тут і там можна було бачити овочеві та яринні продукти поодиноких осіб, які також діставали нагороди першої або другої кляси.

Тисячі ріжних назв овочів трудно тут записати, а хто би хотів дістати книжку, най напише до мене.

Перейду тепер до дробу.

На північ від головного будинку, під величезним шатром, виставлено дріб. Тут можна було побачити сотки ріжнородних голубів, курей, гусей, качок, індиків та кудлатих, до 50 фунтів ваги, кріликів, ріжного роду барви та породи. Разом представлено коло 25 тисяч штук.

На захід виставлено господарські машини, помпи, машина до пакування помаранч, а по боках вироби пластунів та їх приміщення (camps).

Перейду до хову худоби: коней, безрог та овець. Розміщено їх по стайнях, коло 2,000 штук. Тут можна було бачити рід безрог як Berkshire (руді), Chester (білі), Jersey (чорні і малі), спроваджені з Ореґон. Декотрі були ваги до 1,000 фунтів. Щодо овець, то були такі породи: Romney, Shropshire, Dorced Horn та Inffolk Ram.

Худоба була данської, нюджерської, ayershire та інших пород. Були коні й воли до 2,500 фунтів ваги, і більше.

Кожного вечера був виказ коней і нагороди упряжі від сто долярів аж до тисячки, як і перегони коней з великими нагородами і т. д.

Цього року побудовано коштом $208,000 стадіюм на 10,000 місць. В стадіоні були вистави праць шкільної дітвори, як рисунки, малюнки, вироби шкіряні та бронзові Індіян, шиття, крою і т. д.

Виставлювано теж артистичні образи та твори визначних артистів і різьбарів.

Красна погода стягнула на виставу десятки тисяч з дальших сторін, а також представники ріжних народів.

Будучи мабуть одиноким Українцем, що звидів ту виставу, передаю своїй пресі те, що бачив і чув. Думаю, що прийде час, що Українці з Каліфорнії, фармери і ренчмени, здобудуться на свою власну будку на такій виставі та збудують її в українськім стилю з українськими різьбами та малюнками.

Оглядаючи ту виставу, я завжди думав про те, коли то побачу вже раз Всеукраїнську Виставу продуктів у Києві... Та покищо треба подбати про будку українських продуктів з Каліфорнії на наступній виставі в місточку Помона.

Roman Pekay,
383 N. Main St., Pomona, Calif.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ АНСОНІЇ, ДЕРБИ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ЗЛУЧЕНИХ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І УКРАЇНСЬКОЇ ПАРОХІЇ, АНСОНІЇ І ДЕРБІ, КОНН.

:——::——: скликує :——::——:

МАСОВЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ВАРВАРСТВ В ЛІСЬКУ І НА ПОЛІССЮ

НА НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1932 РОКУ

в годині 2-гій пополудни

В ЛІБЕРТИ ГАЛИ (стара церква). — ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

На цім вічу буде говорити **гр. Т. Свистун** з Філаделфії, бувший Січовий Стрілець. Хто тільки почуває себе Українцем, хай приходить на це віче, щоб спільно запротестувати проти варварської Польщі ,котра хоче завести нову панщину на українських землях і знищити наш нарід. — **Комітет.** 245

ПОДЯКА.

Ми нижче підписані складаємо щиру подяку українському Народному Союзови за уділення нам запомоги в сумі $75, котрі стали нам великою помічю. Таксамо дякуємо урядникам відділу 45 У. Н. Союза, що не забувають за нас та спомагають нас у такій прикрій годині. Тому просимо всіх Українців, щоби вписувалися до У. Н. Союза, бо Союз є добрим нашим батьком.

Мирослав, Ольга, Тарас, Марія і Катерина Совірка.

ПОЗІР! ПОЗІР! КРОМПТОН, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ

Українське Молодече Т-во Танцюристів

—: уряджує :—

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

ДНЯ 22 ЖОВТНЯ 1932 РОКУ (SATURDAY, OCTOBER 22)

Початок 8-ма год. ввечір.

Вступ 25 цнт.

Дохід призначений на Українську Світову Виставу в Шикаґо. Запрошаємо всіх Українців зі стейту Ровд Айленд взяти участь.

Дня 29 жовтня танцюристи уряджують МАСКОВИЙ БАЛЬ

з нагородами за гарне убрання.

245 **Комітет.**

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У.Н.СОЮЗА.

МІКІСПОРТ, ПА.

В справі перенесення конвенції до Шикаґо.

На зборах 132 відділу У. Н. Союза предложено під дискусію думку, піддану гром. Степаном Куропасем, щоби перенести наступну Конвенцію з Дітройт до Шікаґо. Члени прийшли до заключення:

На останній Конвенції всі делеґати знали, що в 1933 р. відбудеться в Шікаґо Всесвітня Вистава й коли би делеґати уважали були за корисне мати Конвенцію в Шікаґо, то були би вирішили Шікаґо, а не Дітройт.

В часі вистави буде дорожнеча на всім. Делеґат, побираючи 7 до 8 долярів денної дієти, не зможе за них вижити.

Віримо, що Екзекутива зможе вистаратися знижку на подорож делеґатів на Конвенцію в Дітройт.

Щоби не тратити багато місця в тій справі на сторінках „Свободи та не тратити часу і грошей на переведення загального голосування над зміною місця наступної Конвенції, ми є за те, щоби Конвенція відбулася в Дітройт, згідно з рішенням останньої Конвенції.

За уряд 132 відділу:

Г. Куницький, предс.; **Д. Сова,** секр.; **Д. Хоцінський,** касієр; **П. Гальма,** рек. секр.

Врозумився.

Жінка: Колиб я нараз занедужала й умерла, що ти зробив би?

Чоловік: Не знаю, та гадаю, що я збожеволів би.

Жінка: А може би ти скоро знов оженився?

Чоловік: Е, аж такий божевільний я не був би.

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ, ІІ. СОТНЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

:——::——: влаштовує :——::——:

Великий Баль

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1932 РОКУ

В ODD FELLOW'S HALL,
880 BERGEN SQUARE, JERSEY CITY, N. J.

Початок в годині 6-тій ввечір. — Вступ 50 центів.

До танців буде приґравати першорядна музика.

Просимо о численну участь шановних громадян в Джерзи Сиіті, а також членів І. і ІІІ. сотні Чорноморської Січи.

ДО УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ МІСТА НЮ ЙОРКУ.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАР. ОРҐАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ І ГОЛОВНА УПРАВА ЧОРНОМОРСЬКИХ СІЧЕЙ

:——::——: обходитимуть :——::——:

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 6-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1932 РОКУ

В ГАЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ,
217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY.

В згаданім дни, в обох Церквах будуть відправлятися Панахиди, на котрі Українські Товариства і Братства проситься обовязково прийти з прапорами. Прапорщики зберуться перед ДЕСЯТОЮ ГОДИНОЮ рано в Укр. Нар. Домі, де на них буде ждати Комітет Свята. 243,5

Просимо сповнити свій народний обовязок. **Комітет.**

УВАГА! БОФАЛО, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Хор при гр.-кат. церкві св. О. Николая в Іст Бофало

——: відограє оперету в 3-ох актах :——

ПІДГІРЯНИ

І. Гушалевича, муз. Вербицького.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1932 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ.

Початок точно в годині 7.30 вечером.

245-246. **Комітет.**

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА СПІВАЧКА КАТЕРИНА ГНАТКІВ, сопрано

:——::——: уряджує :——::——:

КОНЦЕРТ І БАЛЬ

В УКРАЇНСЬКІЙ САЛІ,
975 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1932 РОКУ

в годині 8-мій ввечір.

В концерті беруть участь: **Мирослав Цицик,** скрипак; **Евген і Аамія Коритко,** „теп денс"; українські танки учнів школи В. Авраменка; **Софійка і Клявдія Гнатків, Анна Перчак і Тесі Пічак.**

Проситься Рочестерців до численної участи. Вступ 40 цнт, для молодіжи 25 центів. 245

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Звідомлення Злучених А. У. Організацій м. Філадельфії.

На Загальних Зборах Злучених А. У. Організацій м. Філадельфії, які відбулися дня 2 жовтня, обговорено та вирішено слідуючі справи:

1. Листопадове Свято.

Рішенням загальних зборів філадельфійська громада обходитиме Листопадове Свято концертом в неділю, дня 6 листопада, в Українській Галі при 849 Н. Френклін Ст.

Для переведення свята призначено комітет, в склад котрого входять: пані В. Рутецька, д-р П. Дубас і М. Дубас.

Отсим прохаємо всі українські організації м. Филадельфії здержатися в той день від уладжування підприємств та взяти активну участь у святі.

2. Національний Хор.

Організація Національного Хору м. Филадельфії під проводом нашого звісного співака-артиста п. Г. Павловського поступає вперед. Прохаємо отсим всіх свідомих Українців та Українок, які мають голос до співу, щоби негайно зголосилися на проби хору, які відбуваються кождого вівтірка та пятниці від год. 5 до 7 пополудні, в Домі Горожан при 847 Н. Френклин Ст.

3. Відчит бувшого посла Р. Смита про враження з України.

Відомий нашому громадянству бувший посол англійського парляменту, Р. Смит, відвідав цього року Західню і Радянську Україну, щоби на місці обзнакомитися з українським життям. Загальні збори Злучених А. У. Організацій доручили Управі запросити посла Смита до Филадельфії, щоби наш загал мав змогу почути з уст чужинця враження з подорожі по Україні. Відчит п. Смита відбудеться в Филадельфії в неділю, тня 14 грудня (децембра) ц. р. — (?— Ред.). Ближчі інформації подасться пізніше.

Вже тепер прохаємо всі наші організації в Филадельфії й околиці здержатися на той день від уладжування підприємств та запросити всіх своїх членів до участи у відчиті.

4. Біжучі справи.

На місце уступившого секретаря, п. Слободяна, управа покликала на секретаря — згідно з ухвалою загальних зборів — п. Р. Карбівника.

Присутний на зборах п. В. Авраменко склав подяку Злученим Організаціям за їх поміч при влаштуванню виступу в честь Вашингтона та просив, щоб управа знову занялась другим виступом, який буде влаштований в Филадельфії. Однак Управа прийшла до заключення, що кошти і праця, вложені в такі виступи, не стоять в ніякій пропорції до користей для народньої пропаганди і лише виснажують громаду. Для приміру наведено цифри з пропагандивної діяльности Злучених Організацій у Филадельфії: від грудня 1930 до сьогодня видано на пропаганду приблизно 250 дол. (не вчисляючи в це радіо-концертів). За це видано брошурку в англійській мові в числі 20 тисяч примірників, розіслано 4,000 листів в англійській мові, Злучені Організації стали членами: Торговельної Палати (членська вкладка 50 дол.); Комюніті Кавнсіл (10 дол.); Ам. Академії Політичних і Соціяльних Наук, Ам. Екон. Товариства, Ам. Товариства для Заграничної Політики і пренумераторами журналу „Форен Аферс" (по 5 дол.). В филадельфійській пресі було поміщено про діяльність Злучених Організацій та про українські справи (з боку Злучених Організацій) поверх 400 дописів, листів та статей. До заграничної преси вислано 200 листів і дописів. Збори висказали думку, що пропаганда мусить вестися обдумано, бо в противному разі не матиме ніякого успіху. Піднесено також завваґу, що всяка пропагандивна праця повинна вестися місцевими силами, бо тільки тоді є вона успішна.

Відносно участи в світовій виставі піднесено осторогу щоби видатки на нашу участь у виставі рівнялися користям. Маючи досвід з недавної вистави в Филадельфії, яка закінчилася повною невдачею і банкроцтвом, збори рішили покищо не брати на себе ніяких зобовязань, доки Виставовий Комітет не подасть точно пляну, в злуці з краєвими товариствами, які беруть участь у виставі.

Рішено звернутися до всіх організацій з зазивом внести членські вкладки та призначити своїх уповноважених заступників на збори. У всіх справах звертатися на адресу:

United American-Ukrainian Org. of Philadelphia, Pa., 847 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Управа Злучених А. У. Організацій м. Филадельфії.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Вшанування памяти героїв.

Високо цінять своїх героїв Українці в Ню Йорку, бо простора галя Українського Народного Дому була битком набита, а многі пішли до дому, бо не було де стояти, а не то сидіти.

Уведене в життя вшанування памяти героїв, а зокрема героїв УВО, введене ідейним працівником УВО, Омеляном Грибівським, входить уже в традицію.

Концерт розпочато американським гимном і українським революційним гимном „Ви жертвою в бою".

Сцена була удекорована відповідно до свята. На фронті був вивішений великий напис „Слава Героям" з відзнакою О. У. Н. по середині. По боках в лаврових вінках висіли портрети Ольги Бесарабової і Юліяна Головінського. На середині сцени видніла могила з хрестом, також з лавровим вінком, який сплели українські пластунки Ню Йорку. Над могилою висила синьожовта хоругва з буквами У. В. О.

Вступне слово виголосив член ОДВУ, тов. А. Щигол. Він накреслив останні польські звірства на Поліссю і в ліському повіті та заявив, що слідами УВО піде вся українська молодь і довершить те діло, за яке вона своє життя віддала.

Програма концерту перепліталась хоровими і сольовими співами, декламаціями і грою на скрипці.

Між хорами виступали Український Хор і Український Молодечий Хор з Ню Йорку під проводом п. Г. Онуфрика, і Хор ім. Лисенка з Джерзи Сити під проводом п. А. Ґели. Хори вивязалися дуже гарно зі свого завдання, а обидва діріґенти виявили повну контролю над хорами, які виконували тяжкі хорові продукції.

Скрипаки панна О. Кузів і пан Р. Придаткевич відіграли свої точки при акомпаніменті п. М. Стембера.

Солісти пані М. Гребінецька і пан Ординський відспівали з успіхом кілька народніх пісень. Пана Ординського публика викликала кілька разів.

Як хори, так скрипаки і солісти є добре знані в українському музичнім світі. Тому не беруся писати музичної критики про них. До того дехто з них має за собою американську та іншу критику.

Всіми виступами публика була дуже одушевлена, що видно було по грімких оплесках.

Глибоке враження викликала декламація панни Лехицької.

Взагалі програма була гарно виконана, тільки може була трохи задовга.

Одною з найкращих промов, які мені досі доводилося чути від д-ра Луки Мишуги, була безперечно його промова на Святі Героїв. Порівнючи геройство вояків Леоніда під Термопілями з геройством українських юнаків під Крутами й українських вояків під Базаром, промовець звернув увагу на те, які переміни мусять зайти в душах тих, що не пішли за вашими героями і спричинили нашу програну. Примірами з геройства матерей Спартанок треба виховувати своїх синів, щоби вони в слушний час не дезертирували, а боролись так, як ті, що згинули під Крутами і Базаром. Тільки тоді здобудемо свою незалежність, як всі з нас будуть вміти вистояти на своїму пості аж до завершення нашого великого діла.

Трудно є подати точний зміст отої бесіди, тому було би бажаним, щоби промовець видрукував її в „Свободі".

З тих всіх свят, які ОДВУ в Америці уряджує, можна прийти до висновку, що не може бути ніякого сумніву що до цього, що ідеольоґія українських націоналістів, ідеольоґія безкомпромісової боротьби, є висловом того духа, яким жиють українські маси в Америці.

Теодор Свистун.

ВІДОЗВА

ДО КРАЯНІВ МІСТА ЗАЛІЗЦІ, ПОВІТ ЗБОРІВ.

Рада Шкільна міста Залізці, повіт Зборів, Західня Україна, звертається до Шановних Товариств, як також Братів та Сестер в Америці, з горячою просьбою у слідуючій справі:

В часі страшної світової війни, коли то пожарі і морд нищили все, що стояло їм на дорозі, впало також і наше місто жертвою цілковитого знищення.

Це знищення не поминуло і нашої школи, що була одиноким освітнім та виховничим забором нашої дітвори.

З великим трудом, майже за останні гроші, взялися мешканці нашого міста до праці над поставленням нового шкільного будинку. Однак, винищені переходами та інвазиями воєнних армій, не в стані вони докінчити цеї величної праці. Сьогодня з браку фондів будова школи перервана і більше як півтори тисячі нашого молодого покоління позбавлені місця, деб воно могло побирати науку.

На кокінчення такого великого і важного діла, яким є власне школа, мешканці міста Залозець не мають вже ані шелюга.

Тому враз з нашою дітвою кличемо до Вас, чесні Родимці зза океану: дайте нам поміч!

Прийдіть нам з підмогою, хочби з найменшим датком, на докінчення школи.

Не дайте нашій дітворі марніти без освіти, бо з браку цеї духової святині, якою є школа, може темнота заглянути в молоденькі серця будучих горожан нашої відродженої Батьківщини.

За всі жертви, хочби найменші, буде це молоде покоління заносити до Бога щоденні мольби, щоб за кождий цент, даний на таку благородну ціль, Бог винагородив Вам стократно.

Комітет Помочи, зорганізований в місті Ню Йорку:

Антін Шаржинський, предс.; **Марія Тинецька**, місто-предс.; **Михайло Квасницький**, касієр; **Казимир Мишка**, тростіс; **Михайло Босаковський**, тростіс; **Григорій Вуйків**, тростіс; **Кароль Квасницький** і **Матей Янковський**, секретарі.

Всякі датки просимо надсилати на адресу:

Кароль Квасницький, 229 Іст 7 Стріт, Ню Йорк, Н. Й.

Чоловік вернувся над ранком до дому після доброї забави. Сів посеред хати тай розтворив парасолю.

— Що робиш, ти старий блазне!? — питається жінка.

— Сподіваюся бурі, — відповів чоловік.

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ. (80)

Карський стежив, поки Тарзан трохи не віддалився, а з ним і його лев. Переконавшися, що вони вже не бачать Карського, він заглянув обережно до згубленої Тарзаном торбинки. В той час Тарзан оглядав довкола місцевість, шукаючи напряму дальшої дороги. Він хотів скорше дібратися до селища дикунів, які можуть заопікуватися білими людьми, що заваджають йому в пошукуванню Лювінія. Вся увага Тарзана була зосереджена тепер на Лювінію.

Карський дістав у свої руки шкіряну торбинку й з великою цікавістю почав розглядати її. Розвязавши торбинку, він був здивований блеском камінців, що були в ній. Висипавши кілька їх на траву, Карський переконався, що це високої вартости діяманти. „Гм, отсей напівдикун і варвар хоче посідати їх", думав Карський. „Він колись засідав у Лондоні в палаті лордів. Ці камінці знову привелиб його туди, О, ні! Тепер він їх не буде мати!"

—o—

Карський заховав торбинку далеко під одежу. Тарзан скоро вернувся до білих людей. Він наказав їм зібратися в дорогу й поспішати за ним, щоб до вечора дійти, куди він їх поведе. Цілий день маршу по джунглях дуже втомив і без того обезсилених людей, що поспішали за Тарзаном, який зі своїм львом невтомно йшов уперед. Над вечір вони опинилися перед брамою дикунського племени. Браму відчинив вартовий дикун, коли йому сказав щось Тарзан.

Тут Тарзан покликав до себе ватажка цього племени. Показуючи на Европейців, він сказав: „Гляди, щоб цих людей доставлено безпечно до берега океану. Це я, Тарзан, тобі наказую". „Великий повелитель Тарзан може бути певний, що його наказ буде виконаний", відповів ватажок. Тарзан подякував йому, а потім сказав білим людям, щоби вони слухали розказів ватажка, бо він їх урятує. Тарзан, не попрощавшись, не зважаючи на надходячу ніч, подався зі своїм львом у джунглі.